

Господу. И помина ся някой день, пойдохъ до протосингелатерновскаго кирь Григориа да го питамъ зарадь някоя монастырская потрѣба¹⁾. А онъ ми рече: „Ти остави монастыря, почто ний хочемъ да тя учинимъ Врачанский епископъ“. А азъ ся отричахъ, како несмь достоинъ за таковий чинъ: едно смь стари лѣтами (бѣхъ на 54 лѣтъ), другое чуемъ, како е оная епархиа разнесена на много малии села, та трѣбува многое служение. А онъ говореше, како „непремѣнно хочемъ да тя учинимъ“. И сась тия хорати поминаха са колко 15 дни. На самий день въздвижение честнаго креста прииде у домъ нашъ архидиаконь кирь Теодосиа и рече ми: „Ето отче, толкова дни има, како тя канимъ за архиереа, а ти не хочешъ. А сега мя прати господинъ митрополить (беше на имя Матей) — тамо²⁾ есть и четири епископи его, — сась нихний совѣтъ, како вси тебѣ видѣха достоинъ за Врачанскаго епископа; ами виждь, та подаи единъ отвѣтъ, хочешъ ли да будешъ, или не хочешъ, почто азъ затова пришелъ есмь. Слушай, рече, отче, нии слугуваме по двадесять години, та не можимъ да са удостоимъ да приемнемъ архиерейство, а други мито³⁾ даватъ и молебници полагать⁴⁾, а тебѣ пришло това дарование безъ слугуване⁵⁾, безъ мито и безъ молебници“. И азъ като мисляхъ, какавъ отвѣтъ да подамъ, наченаха дѣцата⁶⁾ да ми говорятъ: „Защо отче, не хочешъ да ся общаешъ, като тя молятъ; да имами и ний отца архиереа“. И азъ по тѣхнии хорати приклонихся и общахся. И архидиаконь цѣлуна ми рука и поиде си.

Послѣ ми позоваха на митрополи, що бѣха и епископите и цѣлувахъ рука. Беше день четвертъкъ. И рече ми митрополить: „Да будешъ готовъ за въ недѣлю да тя рукоположимъ на архиерейство“. Ала како ся случи: рукоположиха мя на священство во лѣто 1762 мѣсець септемврия 1, день въ недѣлю, а на архиерейство мя рукоположиха въ лѣто 1794 паки на мѣсець септемврия 13, день въ недѣлю; и сась която одежда беше облеченъ тогдашний архиерей кирь Гедеоень на Котель,

¹⁾ Работа. ²⁾ На митрополията. ³⁾ Пари. ⁴⁾ Ходатаи изпращать.

⁵⁾ Попъ Стойко е ималъ доста години служба, но като попъ, а не като архиерей. Навѣрно, Теодосий тукъ искалъ да каже, че Софроний нѣмалъ служба „слугуване“ като архиерей. Увещанията на архиереитѣ не сѣ били искрени, понеже имъ било известно плачевното състояние на Врачанско. ⁶⁾ Неговитѣ.